

predpokladom riadneho uplatnenia práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov. Zákaz rozširovať informácie, ktoré sú predmetom verejného záujmu vo vzťahu k volebnej kampani, nie je súčasťou povinností štátu pri tvorbe pravidiel zaručujúcich osobám dostupnosť informácií dôležitých pre volebnú kampaň. (...) Zákonodarcia sa vôbec nepokúsil formulovať podmienky, za ktorých oprávnený subjekt môže svoje ústavné právo na informácie uplatniť prostredníctvom súkromných elektronických médií. Prijatie zákazu odôvodnil existenciou verejného záujmu na vytvorení rovnakých podmienok pre uplatnenie práva zaručeného čl. 30 ods. 4 a čl. 31 Ústavy SR. Zákonodarcia síce vytvoril rovnaké podmienky pre uplatnenie čl. 30 ods. 4 a čl. 31 v elektronických verejnoprávných médiách, ale zároveň neprijal právnu úpravu na vytvorenie rovnakých podmienok v ostatných masmédiách. Preto tvrdenie, že zákon plní účel ochrany práv iných, nie je opodstatnené. Ústava SR príjem, vyhľadávanie a rozširovanie informácií v záujme ochrany práv a slobôd iných nedovoľuje obmedziť v závislosti od formy vlastníctva alebo druhu médií použitých na šírenie informácií. Zákaz ustanovený čl. 1 § 23 ods. 1 tretia až piata veta zákona č. 187/1998 Z. z. neslúži na účel, na ktorý sa podľa názoru odporcu ustanovil. Prvá materiálna podmienka ustanovená čl. 26 ods. 4 pri prijatí citovaného ustanovenia zákona splnená nebola. Podmienka nevyhnutnosti prijatia obmedzenia v takej spoločnosti, ktorá je demokratická, je druhou materiálnou podmienkou, ktorú zákonodarcia musí splniť, aby ním ustanovené obmedzenie slobody prejavu a práva na informácie bolo v súlade s Ústavou SR. (...) Obmedzenie ustanovené čl. 1 § 23 ods. 1 tretia až piata veta zákona č. 187/1998 Z. z. malo slúžiť na ochranu práv iných. V demokratickej spoločnosti nie je nevyhnutné obmedziť právo jedného, ak sa uplatnenie práva alebo slobody zaručenej takej osobe môže dosiahnuť bez prijatia obmedzenia. Ochrana pasívneho volebného práva nemôže byť na ujmu práv osôb, ktorým sa zaručuje právo prijímať a rozširovať informácie, ak právo zaručené čl. 30 ods. 4 možno zabezpečiť bez obmedzenia práva podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Zámer sledovaný v prospech ochrany práva podľa čl. 30 ods. 4 mohol zákonodarcia dosiahnuť bez prijatia zákazu vysielať volebnú kampaň v súkromných elektronických médiách, napríklad ustanovením podmienok, ktoré sa musia splniť pri vysielať informácií volebnej kampane v súkromných elektronických médiách. Preto ani druhá materiálna podmienka ustanovená čl. 26 ods. 4 Ústavy SR pri prijatí čl. 1 § 23 ods. 1 tretia až piata veta zákona č. 187/1998 Z. z. nebola splnená. Právo zaručené čl. 26 ods. 1 Ústava SR dovoľuje obmedziť jedine vtedy, keď sa splnia obidve materiálne podmienky čl. 26 ods. 4. Zákaz volebnej kampane v elektronických médiách držiteľov licencií nemá právny základ v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Vecne s ním nesúvisí. Predstavuje obmedzenie práva na informácie zaručeného čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy SR nad rámec Ústavy SR a proti účelu tohto základného práva. Zákonodarcia okrem nerespektovania práva fyzických osôb na informácie porušil práva ďalšej skupiny osôb, pretože právnické osoby, ktoré sú držiteľom licencie, obmedzil v ich práve informácie šíriť.

§ 11

Vysielanie počas volebnej kampane pre voľby prezidenta

(1) Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí najviac po jednej hodine vysielačieho času pre každého kandidáta na prezidenta, spolu však najviac desať hodín vysielačieho času na vysielať politickej reklamy v rozhlasovom vysielať a najviac desať hodín vysielačieho času na vysielať politickej reklamy v televíznom vysielať. Nárok na vysielať čas sa musí uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielať politickej reklamy, inak zaniká.

(2) Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí okrem času podľa odseku 1 desať hodín vysielačieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielať a desať hodín vysielačieho času na diskusné programy v televíznom vysielať.

(3) Rozhlas a televízia Slovenska a vysielateľ s licenciou rozdelia časy podľa odsekov 1, 2 a 4 rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený.

(4) Vysielateľ s licenciou môže vyhradiť na vysielanie politickej reklamy najviac po 30 minút vysielacieho času pre každého kandidáta na prezidenta, spolu však najviac desať hodín vysielacieho času.

(5) Vysielateľ s licenciou môže v čase volebnej kampane vysielateľ okrem politickej reklamy podľa odseku 4 diskusné programy s kandidátmi na prezidenta, len ak ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválila rada. Vysielateľ s licenciou je vtedy povinný predložiť rade najneskôr 25 dní pred začiatkom vysielania projekt programu, ktorý musí okrem iného obsahovať aj spôsob takého výberu účastníkov diskusií, aby nebol žiadny kandidát na prezidenta znevýhodnený. Zaradenie takého programu do vysielania sa nepovažuje za zmenu programovej služby.

(6) Náklady na politickú reklamu vo vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska a náklady na politickú reklamu vo vysielaní vysielateľa s licenciou uhrádzajú kandidáti na prezidenta. Rozhlas a televízia Slovenska a vysielateľ s licenciou sú povinní zabezpečiť pre všetkých kandidátov na prezidenta rovnaké podmienky nákupu vysielacieho času a rovnaké cenové a platobné podmienky.

(7) Vysielanie iných programov ako programov podľa § 12 ods. 5 a programov uvedených v odsekoch 2 a 5 a vysielanie politickej reklamy uvedenej v odsekoch 1 a 4, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta na prezidenta, je zakázané.

(8) Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, ustanovenie § 12 ods. 1 sa neuplatňuje a vysielanie politickej reklamy je dovolené v čase začínajúcom sa dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta štátnou komisiou a končiacom 48 hodín pred konaním druhého kola volieb. Rozhlas a televízia Slovenska vyčlení dve hodiny vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy a dve hodiny na vysielanie diskusných programov osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní; kandidáti na prezidenta uplatnia nárok na vysielací čas do 24 hodín od vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb. Vysielateľ s licenciou môže vyhradiť na vysielanie politickej reklamy najviac dve hodiny a na vysielanie diskusných programov najviac dve hodiny vysielacieho času. Ustanovenie odseku 3 sa vzťahuje primerane aj na vysielanie politickej reklamy a diskusných programov pred druhým kolom volieb.

Súvisiace ustanovenia:

§ 2, § 10, § 12, § 13, § 15

Súvisiace vnútroštátne právne predpisy:

Ústava SR; volebný kódex; zákon o voľbách prezidenta; zákon o vysielaní a retransmisii

K § 11

Ustanovenie § 11 upravuje **vedenie volebnej kampane prostredníctvom vysielania politickej reklamy v rozhlasovom a televíznom vysielaní**, a to v rámci volebnej kampane pred voľbami prezidenta SR. Okrem politickej reklamy v presnom zmysle slova ďalej upravuje aj vysielanie diskusných programov v čase volebnej kampane. Komentovaný

paragraf takisto upravuje aj niektoré obmedzenia rozhlasovaného a televízneho vysielania súvisiace s vedením volebnej kampane.

Komentovaný paragraf sa vzťahuje len na jeden druh volieb, a to na voľby prezidenta. Vedenie volebnej kampane prostredníctvom vysielania volebnej reklamy, resp. obmedzenia rozhlasového a televízneho vysielania súvisiace s volebnou kampanou v prípade ostatných druhov volieb upravuje § 10 (voľby do NR SR a voľby do EP) a § 13 (voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí). Spoločné pravidlá týkajúce sa vysielania politickej reklamy pri viacerých druhoch volieb sú predmetom § 12.

Komentovaný paragraf, podobne ako predchádzajúci § 10, pri úprave vysielania politickej reklamy a vysielania diskusných programov obsahuje osobitnú úpravu vo vzťahu k verejnoprávnemu Rozhlasu a televízii Slovenska a osobitnú úpravu vo vzťahu k súkromnoprávnym vysielateľom vysielajúcim na základe licencie. Vo vzťahu k podrobnostiam o klasifikácií vysielateľov pozri úvod ku komentáru k § 10.

K ods. 1

Odsek 1 komentovaného paragrafu upravuje pravidlá **vyhradenia vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy** v rámci vysielania **Rozhlasu a televízie Slovenska**. Rozhlas a televízia Slovenska ako verejnoprávny vysielateľ má aj v prípade volieb prezidenta, takisto ako v prípade volieb do NR SR a volieb do EP, **povinnosť** vyhradiť určitý čas na vysielanie politickej reklamy. Naopak, súkromnoprávni vysielatelia, t. j. vysielatelia vysielajúci na základe licencie, majú len možnosť a nie povinnosť tak spraviť. K vysielaniu politickej reklamy u vysielateľov vysielajúcich na základe licencie viac v komentári k odseku 4.

Ani odsek 1, ako ani žiadne z nasledujúcich ustanovení výslovne neupravuje to, čo je potrebné považovať za politickú reklamu. K podrobnostiam o tomto pojme a jeho výklade však pozri komentár § 10 ods. 1. Tento pojem sa totiž v rovnakom význame používa aj v súvislosti s vysielaním v rámci volebnej kampane pri voľbách do NR SR a voľbách do EP. Vysielanie politickej reklamy je vo všeobecnosti v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii zakázané. Výnimkou sú len prípady, ak osobitný predpis ustanoví inak. Aj napriek skutočnosti, že relevantné ustanovenie zákona o vysielaní a retransmisii v poznámke odkazuje na starú zákonnú úpravu,²⁷¹ je nepochybné, že takýmto osobitným predpisom je práve zákon o volebnej kampani. Vysielanie politickej reklamy počas volebnej kampane vrátane volebnej kampane pred voľbami prezidenta (za podmienok ustanovených zákonom o volebnej kampani) je tak jediným prípustným vysielaním politickej reklamy v rozhlasovom a televíznom vysielaní.

Odsek 1 komentovaného paragrafu výslovne neurčuje to, kedy má Rozhlas a televízia Slovenska vysielací čas na vysielanie politickej reklamy vyhradiť. Odpoveď na túto otázku však čiastočne vyplýva z povahy veci. V nadväznosti na § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani, ktorý upravuje čas volebnej kampane, je zrejmé, že Rozhlas a televízia Slovenska má čas na vysielanie politickej reklamy vyhradiť práve v rámci času určeného na vedenie volebnej kampane. Tento čas začína uverejnením rozhodnutia o vyhlásení volieb prezidenta v Zbierke zákonov SR a končí 48 hodín pred dňom konania volieb. Pre začiatok vysielania politickej reklamy je taktiež rozhodujúce aj ustálenie kandidátov, ktorí sa budú

²⁷¹ Porovnaj § 32 ods. 9 zákona o vysielaní a retransmisii, ktorý demonštratívne odkazuje aj na zákon o voľbách prezidenta.

vo voľbách uchádzať o post hlavy štátu. Sú to totiž kandidáti na prezidenta, ktorým komentovaný paragraf zveruje nárok na vyhradenie vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy. Pod kandidátom na prezidenta je potrebné rozumieť fyzickú osobu, ktorej návrh na kandidatúru bol v zmysle čl. 101 ods. 3 Ústavy SR v spojení s § 103 a nasl. volebného kódexu podaný predsedovi NR SR a ten predmetný návrh prijal. Návrh na kandidáta na prezidenta môže podať najmenej 15 poslancov NR SR alebo skupina najmenej 15 000 občanov SR, ktorí majú právo voliť do NR SR, a to prostredníctvom petície. Návrh na kandidáta je potrebné predsedovi NR SR doručiť najneskôr do 21 dní od vyhlásenia volieb. Keďže rozhodovanie o prijatí návrhu na kandidáta prebieha až po vyhlásení volieb, už z povahy veci je zrejmé, že začiatok vysielania politickej reklamy nebude totožný so začiatkom volebnej kampane, ale príde k nemu až neskôr. Začiatok vysielania politickej reklamy však nemôže začať skôr ako 21 dní pred dňom konania volieb. Toto pravidlo obsahuje § 12, ktorý dopĺňa ustanovenia vzťahujúce sa na jednotlivé druhy volieb (teda aj § 11) o všeobecné pravidlá.²⁷²

Ako už vyplýva z uvedeného, za subjekt, ktorému vzniká nárok na vyhradenie vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy, je potrebné považovať len kandidáta na prezidenta, ktorého návrh bol prijatý zo strany predsedu NR SR. Takýto nárok preto nepatrí tým fyzickým osobám, ktoré síce boli za kandidáta na funkciu prezidenta navrhnutí, no ktorých návrh napokon zo strany predsedu NR SR prijatý nebol, a toto rozhodnutie nezvrátilo ani rozhodnutie správneho súdu.²⁷³ Do podobného postavenia sa dostáva aj taký kandidát, ktorý sa kandidatúry vzdal.²⁷⁴ Ak tak spravil ešte pred začiatkom vysielania politickej reklamy vo vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska, nárok na vyhradenie vysielacieho času by mu takisto nemal patriť. V prípade takéhoto subjektu totiž už nejde o „kandidáta na prezidenta“. Nárok na vyhradenie vysielacieho času takisto nepatrí politickej strane či koalícii politických strán, ktorých poslanci NR SR niektorého z kandidátov na prezidenta navrhli.

Zákon neupravuje presnú dĺžku vysielacieho času, ktorý musí pre jednotlivých kandidátov Rozhlas a televízia Slovenska vyhraďiť. Odsek 1 komentovaného paragrafu určuje len hornú hranicu tejto dĺžky, ako aj zásadu rovnosti všetkých kandidátov. Všetci kandidáti uchádzajúci sa o funkciu prezidenta preto musia mať vyhradený rovnako dlhý vysielací čas. Pokiaľ teda Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí jednu hodinu, musí tak spraviť pre každého kandidáta. Každý z kandidátov má nárok na dva vyhradené vysielacie časy (resp. ich súčty), jeden v rozhlasovom vysielaní a jeden v televíznom vysielaní. Zákon o volebnej kampani v komentovanom ustanovení síce neustanovuje dolnú hranicu dĺžky vysielacieho času, no tá by mala byť aspoň taká, aby nepredstavovala negáciu zákonnej povinnosti vysielací čas poskytnúť. Odsek 1 komentovaného paragrafu okrem času pre jednotlivé kandidujúce subjekty určuje aj hornú hranicu celkového vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy, a to samostatne pre rozhlasové vysielanie a samostatne pre

²⁷² Zaujímavosťou je, že predchádzajúca zákonná úprava volebnej kampane pred voľbami prezidenta (zákon o voľbách prezidenta) umožňovala začať vysielать politickú reklamu už súčasne so začiatkom volebnej kampane, teda 15 dní pred dňom volieb. Porovnaj § 15 zákona o voľbách prezidenta v znení účinnom do 30. júna 2015.

²⁷³ Viac k odmietnutiu registrácie kandidátnej listine a k ďalším možnostiam „obraný“ proti takémuto rozhodnutiu v § 103 volebného kódexu.

²⁷⁴ K vzdaniu sa kandidatúry pozri § 104 volebného kódexu.

televízne vysielanie. Ak by počet kandidátov bol taký veľký, že súčet ich (maximálnych) vyhradených vysielacích časov (jedna hodina na kandidáta) presahoval celkový čas určený na vysielanie politickej reklamy (desať hodín), bude potrebné vysielací čas vyhradený pre jednotlivých kandidátov určiť v kratšom rozsahu. V takomto prípade však musí byť kratší vysielací čas určený v rovnakej dĺžke pre všetkých kandidátov.

Odsek 1 komentovaného paragrafu takisto rámcovo upravuje aj pravidlá uplatnenia nároku na vyhradenie vysielacieho času. Vychádza sa zo zásady, že aktívny má byť samotný kandidát, ktorému zákon o volebnej kampani priznáva nárok na vysielací čas. Rozhlas a televízia Slovenska preto nemá povinnosť sledovať proces prijímania návrhov na kandidátov na prezidenta a následne iniciatívne oslovovať tých, ktorých návrh na kandidáta bol prijatý. Z komentovaného ustanovenia však možno vyvodíť, podobne ako v prípade volieb do NR SR a volieb do EP, povinnosť Rozhlasu a televízie Slovenska oznámiť začiatok vysielania politickej reklamy. Začiatok vysielania politickej reklamy totiž nemusí byť totožný s najskorším povoleným začiatkom, t. j. 21 dní pred dňom volieb. Jednotliví kandidáti následne musia svoj nárok uplatniť, t. j. prakticky sa o svoj vysielací čas „prihlásiť“, najneskôr päť kalendárnych dní pred dňom, kedy má začať vysielanie politickej reklamy. Ak tak neurobia, ich nárok priamo zo zákona zaniká. Rozhlas a televízia Slovenska pri následnom prerozdeľovaní vysielacích časov nebude na takéhoto kandidáta prihliadať.

Súčasťou odvysielanej politickej reklamy má byť, podobne ako v prípade iných spôsobov vedenia volebnej kampane, informácia o jej objednávateľovi a dodávateľovi. K podrobnostiam pozri komentár k § 15.

Ďalšie povinnosti Rozhlasu a televízie Slovenska súvisiace s vysielaním politickej reklamy upravuje § 12 obsahujúci všeobecné pravidlá vysielania politickej reklamy pri viacerých druhoch volieb. K podrobnostiam pozri komentár k § 12.

K ods. 2

Odsek 2 komentovaného paragrafu upravuje **povinnosť Rozhlasu a televízie Slovenska** vyhradiť, okrem vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy, aj vysielací čas určený na **diskusné programy**. Takisto ako v prípade vysielania politickej reklamy, aj v prípade vysielania diskusných programov má byť vysielací čas vyhradený tak v rozhlasovom, ako aj v televíznom vysielaní. V oboch spôsoboch vysielania má ísť o desať hodín vysielacieho času. Na rozdiel od vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy, v prípade diskusných relácií zákon o volebnej kampani **určuje presnú dĺžku vysielacieho času**, a nielen jeho hornú hranicu.

Podobne ako v prípade politickej reklamy, ani pojem „diskusný program“ zákon o volebnej kampani výslovne nevymedzuje. K podrobnostiam o tomto pojme a jeho výklade vrátane povahy diskusných programov však pozri komentár § 10 ods. 2. Tento pojem sa totiž v rovnakom význame používa aj v súvislosti s vysielaním v rámci volebnej kampane pred voľbami do NR SR a voľbami do EP. Aj keď to komentovaný paragraf výslovne neuvádza, systematickým výkladom, zohľadňujúc tak vymedzenie samotnej volebnej kampane (§ 2 ods. 1), ako aj ďalšie relevantné ustanovenia slovenského volebného práva, je zrejmé, že má ísť o programy, v ktorých budú diskutovať kandidáti na funkciu prezidenta. V tejto súvislosti je zaujímavé poznamenať, že odsek 2 komentovaného paragrafu, na rozdiel od odseku 5, ktorý upravuje vysielanie diskusných programov u vysielateľov vysielajúcich na základe licencie, vôbec neuvádza to, kto sa má diskusných programov zúčastniť.

Takisto ako v prípade vyhradenia vysielacieho času pre vysielanie politickej reklamy, ani v prípade vyhradenia vysielacieho času pre diskusné programy komentovaný zákon výslovne neurčuje čas, kedy má byť takýto vysielací čas vyhradený. Aj v tomto prípade je však nepochybné, že má ísť o čas vyhradený počas trvania volebnej kampane, ktorá začína uverejnením rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov SR a končí 48 hodín pred dňom konania volieb. Aj v prípade vysielania diskusných relácií však platí, že ich vysielanie by nemalo začať skôr, ako sa definitívne vykryštalizuje okruh osôb, ktorých návrh na kandidáta na funkciu prezidenta bol zo strany predsedu NR SR prijatý. Uplatnením systematického výkladu, teda zohľadňujúc aj ďalšie nasledujúce zákonné ustanovenia upravujúce vysielanie diskusných programov, však možno dospieť k záveru, že diskusné programy by mali byť vysielané v čase začínajúcom 21 dní pred dňom konania volieb. K takémuto záveru možno dospieť aj napriek skutočnosti, že § 12 ods. 1, ktorý toto časové obdobie vymedzuje, výslovne hovorí len o vysielaní politickej reklamy. Zohľadniť totiž možno to, že § 13, ktorý upravuje vysielanie diskusných programov v rámci volebnej kampane pred voľbami do orgánov územnej samosprávy, odkazuje práve na § 12 ods. 1. Rovnaké časové vymedzenie aj pre vysielanie diskusných programov pred voľbami prezidenta sa preto zdá logické. Navyše, na rovnaké ustanovenie, teda na § 12 ods. 1 odkazuje aj odsek 8 komentovaného paragrafu, ktorý upravuje vedenie volebnej kampane v rozhlasovom a televíznom vysielaní v prípade druhého kola prezidentských volieb.

K ods. 3

Odsek 3 komentovaného paragrafu ustanovuje **zásadu rovnosti kandidátov na prezidenta pri rozdeľovaní vysielacích časov určených pre vysielanie politickej reklamy**. Táto zásada sa vzťahuje na vysielanie politickej reklamy tak v rozhlasovom a televíznom vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska, ako aj vo vysielaní vysielateľov vysielajúcich na základe licencie.

Zo zásady zakotvenej v odseku 3 komentovaného paragrafu vyplýva v prvom rade to, že každý z kandidátov na prezidenta musí dostať rovnako dlhý vysielací čas. Vzhľadom na skutočnosť, že volebná kampaň trvá relatívne dlho, vysielací čas vyhradený pre jednotlivých kandidátov spravidla nepredstavuje jeden celok ale, naopak, je rozdelený na menšie časové úseky. S ohľadom na túto skutočnosť je zásadu rovnosti kandidátov potrebné interpretovať aj tak, že každý z nich **musí mať vyhradený vysielací čas v podobne lukratívnom vysielacom čase**. Ak by totiž jednému kandidátovi bol vyhradený vysielací čas výlučne pred hlavnou večernou spravodajskou reláciou, ktorá má zvyčajne vysokú sledovanosť, a inému kandidátovi zasa vysielací čas výlučne v neskorých nočných alebo skorých ranných hodinách, celkom určite by išlo o porušenie zásady, že žiadny z kandidátov nesmie byť znevýhodnený. Samozrejme, v prípade, ak je počet kandidátov na prezidenta vyšší, zásadu rovnosti nie je možné dodržať v absolútnom zmysle. Rozdelenie vysielacích časov by však malo byť také, aby bola dosiahnutá aspoň čo možno najvyššia možná miera rovnomernosti „exkluzivity“ jednotlivých vysielacích časov.

K ods. 4

Odsek 4 komentovaného paragrafu upravuje, podobne ako odsek 1, **vyhradenie vysielacieho času v rozhlasovom alebo televíznom vysielaní určeného na vysielanie politickej reklamy**. Toto ustanovenie sa však týka **vysielateľov vysielajúcich na základe licencie**, teda tzv. súkromnoprávných vysielateľov. Títo vysielatelia majú, podobne ako

v prípade volieb do NR SR a volieb do EP, na rozdiel od Rozhlasu a televízie Slovenska ako verejnoprávneho vysielateľa, nie povinnosť, ale len **možnosť vyhradiť vysielací čas pre vysielanie politickej reklamy**. Každý súkromnoprávny vysielateľ sa preto môže slobodne rozhodnúť, či vo svojom vysielaní umožní alebo neumožní vedenie volebnej kampane prostredníctvom vysielania politickej reklamy. Keďže však odsek 6 komentovaného paragrafu predpokladá, že za poskytnutie vysielacieho času určeného na vysielanie politickej reklamy sa platí odplata, bude takáto možnosť aspoň pre časť súkromnoprávnych vysielateľov nepochybne z finančného hľadiska zaujímavá.

Pokiaľ ide o **maximálnu dĺžku vysielacieho času vyhradeného pre každého kandidáta na prezidenta, tá je kratšia ako v prípade vysielacieho času, ktorý má vyhradiť Rozhlas a televízia Slovenska**. Namiesto najviac jednej hodiny má súkromnoprávny vysielateľ, ak sa rozhodne vysielanie politickej reklamy umožniť, vyhradiť pre jedného kandidáta najviac 30 minút vysielacieho času. Tento rozdiel v porovnaní s dĺžkou vysielacieho času vo verejnoprávnom Rozhlase a televízii Slovenska dôvodová správa k zákonu o volebnej kampani nevysvetľuje.²⁷⁵ Nepochopiteľnosť tohto rozdielu podčiarkuje aj skutočnosť, že aj predchádzajúca zákonná úprava umožňovala vysielateľom vysielajúcim na základe licencie vyhradiť až jednu hodinu vysielacieho času pre každého kandidáta.²⁷⁶ No celková dĺžka vysielacieho času pre všetkých kandidátov, ktorú môže súkromnoprávny vysielateľ vyhradiť, je rovnaká ako v prípade verejnoprávneho Rozhlasu a televízie Slovenska. Totožnosť sa týka aj pravidiel začiatku vysielania politickej reklamy a tiež pravidiel určenia konkrétnej dĺžky vysielacích časov pre jednotlivých kandidátov. K podrobnostiam preto pozri komentár k odseku 1.

Ďalšie povinnosti súkromnoprávnych vysielateľov, ktorí sa rozhodnú využiť možnosť vyhradiť vysielací čas na vysielanie politickej reklamy, upravuje § 12 obsahujúci všeobecné pravidlá vysielania politickej reklamy pri viacerých druhoch volieb. K podrobnostiam pozri komentár k § 12.

K ods. 5

Odsek 5 komentovaného paragrafu upravuje vysielanie **diskusných programov** v rámci volebnej kampane u **vysielateľov vysielajúcich na základe licencie**. Takisto ako v prípade vysielania politickej reklamy, aj vysielanie diskusných programov je v prípade súkromnoprávnych vysielateľov, na rozdiel od verejnoprávneho Rozhlasu a televízie Slovenska, **len možnosťou** a nie povinnosťou.

Pokiaľ ide o samotný pojem „diskusný program“ a obsah, resp. účel diskusných programov, ako aj pokiaľ ide o účastníkov takých diskusných programov, odkazujeme na komentár k odseku 2 v spojení s komentárom k § 10 ods. 2.

Súkromnoprávny vysielateľ sa však ani v prípade volieb prezidenta, takisto ako v prípade volieb do NR SR a volieb do EP, nemôže rozhodnúť vysielateľ diskusné programy počas volebnej kampane sám tak, ako je to v prípade jeho rozhodnutia vyhradiť vysielací čas na vysielanie politickej reklamy. Vysielateľ vysielajúci na základe licencie môže vysielateľ diskusné programy s kandidátmi uchádzajúcimi sa o funkciu prezidenta len za predpokladu, ak vopred, teda ešte pred začiatkom ich vysielania, požiadal o ich zaradenie

²⁷⁵ Porovnaj dôvodovú správu k vládne návrhu zákona o volebnej kampani; parlamentná tlač č. 660; VI. volebné obdobie NR SR.

²⁷⁶ Porovnaj § 15 ods. 5 zákona o voľbách prezidenta v znení účinnom do 30. júna 2015.

do programovej štruktúry a Rada pre vysielanie a retransmisiu takéto zaradenie schválila. Odsek 5 komentovaného paragrafu takisto ustanovuje, že súkromnoprávny vysielateľ je povinný Rade pre vysielanie a retransmisiu v určenej lehote pred začiatkom vysielania diskusných programov predložiť projekt programu (resp. programov), ktorý musí obsahovať, okrem iného, aj spôsob výberu účastníkov diskusných programov. Takouto požiadavkou sa má zabezpečiť zásada rovnosti všetkých kandidátov, teda to, aby spôsobom výberu účastníkov nebol žiadny z kandidátov znevýhodnený. Posúdenie naplnenia tejto zásady je ponechané na úvahu Rady pre vysielanie a retransmisiu. Tá síce k predmetnej veci nevydala žiadny komentár či stanovisko, no určité všeobecné pravidlá možno vyvodiť napríklad z jedného z jej novších rozhodnutí. To sa týkalo vysielania diskusných programov s kandidátmi na funkciu predsedu samosprávneho kraja v rámci volebnej kampane k voľbám do orgánov samosprávnych krajov v roku 2017. Z predmetného rozhodnutia možno vyvodiť, že vysielateľ nemusí za každých okolností pozvať skutočne všetkých kandidátov uchádzajúcich sa o volenú funkciu. Všeobecným záverom je ale to, že vysielateľ musí pre výber pozvaných diskutujúcich kandidátov zvoliť taký kľúč, ktorý bude pre verejnosť dostatočne zrejmy a v konečnom dôsledku jednotný a transparentný. Nie je preto vylúčené ani to, že takýto kľúč sa môže za splnenia ostatných uvedených predpokladov opierať o výsledky volebných prieskumov. K podrobnostiam odkazujeme na komentár k § 13. K uvedenému je však na mieste dodať, že v prípade volieb prezidenta sa tradične neočakáva tak veľký počet kandidátov, že by nebolo možné pozvať všetkých do jedného diskusného programu.²⁷⁷

V rámci úpravy vysielania diskusných programov u súkromnoprávných vysielateľov je zaujímavosťou aj to, že zákon v ich prípade neurčuje celkovú dĺžku vysielacieho času určeného pre vysielanie diskusných programov tak, ako je to v prípade vysielania v Rozhlase a televízii Slovenska.

K odseku 5 komentovaného paragrafu ešte jedna zaujímavosť. Pôvodné znenie tohto ustanovenia uvádzalo, že súkromnoprávni vysielatelia môžu vysielateľské programy so „zástupcami kandidujúcich politických strán alebo kandidujúcich koalícií politických strán.“ Tento nezmysel, ktorý vznikol pravdepodobne mechanickým skopírovaním citovaného ustanovenia z § 10 ods. 5, bol odstránený až novelou zákona z jesene 2018.

K ods. 6

Odsek 6 komentovaného paragrafu ustanovuje pravidlo, že **vysielací čas určený na vysielanie politickej reklamy sa poskytuje odplatne**. To pravidlo, ktoré platí aj pri

²⁷⁷ Historicky sa vymykajú azda len voľby v roku 2014, kedy na post hlavy štátu (v prvom kole) kandidovalo až 15 kandidátov. V predchádzajúcich voľbách bol počet kandidátov nižší (7 v roku 2009, 11 v roku 2004 a 10 v roku 1999). Porovnaj *Voľba prezidenta Slovenskej republiky 2014. Kandidáti na funkciu prezidenta Slovenskej republiky*. [online], 30. 3. 2014, [cit. 11. 8. 2018]. Dostupné na: <http://volby.statistics.sk/prez/prez2014/Prezident-dv/vseobecne-informacie-sk.html>; *Voľba prezidenta '99. Register kandidátov*. [online], 30. 5. 1999, [cit. 11. 8. 2018]. Dostupné na: <http://volby.statistics.sk/prez/prez1999/prezid99/info/kand99.jsp@sort=n.htm>; *Voľba prezidenta SR. Počet a podiel platných hlasov podľa okresov a za SR*. [online], 18. 4. 2004, [cit. 11. 8. 2018]. Dostupné na: http://volby.statistics.sk/prez/prez2004/prezident/prezident_okr/results/tab3.jsp.htm; a *Voľba prezidenta SR 2009. Počet a podiel platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky za Slovenskú republiku*. [online], 22. 3. 2009, [cit. 11. 8. 2018]. Dostupné na: <http://volby.statistics.sk/prez/prez2009/jsp/okres/tab7.jsp.htm>.

voľbách do NR SR a voľbách do EP, sa týka vyhradenia vysielacieho času tak u vysielateľov vysielajúcich na základe licencie, ako aj vyhradenia vysielacieho času v Rozhlase a televízii Slovenska. Aj napriek skutočnosti, že zákon o RTVS chápe Rozhlas a televíziu Slovenska ako verejnoprávnu inštitúciu, a aj napriek tomu, že zákon o volebnej kampani tejto inštitúcii určuje povinnosť vysielanie politickej reklamy umožniť, vzťahuje sa zásada odplatnosti aj na vysielanie v Rozhlase a televízii Slovenska.

Zákon ustanovuje len zásadu odplatnosti ako takú, neurčuje však výšku platby za vyhradenie vysielacieho času. No podobne ako v prípade iných spôsobov vedenia volebnej kampane, aj v tomto prípade zakotvuje **zásadu rovnosti kandidátov**. Za rovnako dlhý vysielací čas zaradený v rovnako „lukratívnom“ čase by preto každý kandidát mal zaplatiť rovnakú výšku úhrady. Rovnaké by mali byť aj všetky ostatné cenové a platobné podmienky.

Odsek 6 komentovaného paragrafu sa výrazne odlišuje od úpravy, ktorú obsahoval zákon o voľbách prezidenta upravujúci volebnú kampaň pri týchto voľbách do prijatia zákona o volebnej kampani. Podstatné odlišnosti boli hneď dve. Podľa staršej zákonnej úpravy náklady na politickú reklamu neuhrádzali kandidáti tak, ako je to podľa komentovaného ustanovenia, ale „*kandidáti alebo politické strany a politické hnutia, ktoré ich kandidovali*.“ Takáto formulácia sa nezdala ako najvhodnejšia, keďže návrh na kandidáta na prezidenta ani v minulosti nepodávala politická strana alebo koalícia, ale len skupina poslancov, ktorá mohla, ale nemusela byť členom jednej politickej strany. Druhou podstatnou odlišnosťou bolo to, že kandidáti (prípadne politické strany) uhrádzali náklady len súkromnoprávnym vysielateľom. Úhrady Slovenskému rozhlasu a Slovenskej televízii boli poskytované zo štátneho rozpočtu.²⁷⁸

K ods. 7

Odsek 7 komentovaného paragrafu upravuje **obmedzenia rozhlasového a televízneho vysielania v čase vedenia volebnej kampane**. Tieto obmedzenia sa týkajú všetkých vysielateľov, teda tak Rozhlasu a televízie Slovenska, ako aj vysielateľov vysielajúcich na základe licencie.

V čase volebnej kampane pred voľbami prezidenta je **zakázané vysielanie akýchkoľvek programov, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo neprospech** niektorého z kandidátov uchádzajúcich sa o funkciu prezidenta. Tento zákaz sa vzťahuje na všetky ostatné programy s výnimkou tých, ktoré sú predmetom úpravy predchádzajúcich odsekov, teda s výnimkou (1) politickej reklamy a (2) diskusných programov. V čase volebnej kampane je možné vyselať aj (3) spravodajské programy a publicistické programy, a to aj napriek skutočnosti, že tieto spravidla obsahujú informácie týkajúce sa (aj) kandidátov na prezidenta. Takýto záver potvrdila vo svojom stanovisku aj Rada pre vysielanie a retransmisiu.²⁷⁹ Aj keď sa toto stanovisko výslovne týkalo volieb do NR SR, je nepochybné, že ho možno analogicky aplikovať aj na iné druhy volieb, teda aj na voľby prezidenta. K ďalším podrobnostiam týkajúcim sa vysielania spravodajských a publicistických programov v čase volenej kampane odkazujeme na komentár k § 10 ods. 7.

²⁷⁸ Porovnaj § 15 ods. 6 a 7 zákona o voľbách prezidenta v znení účinnom do 30. júna 2015.

²⁷⁹ Porovnaj *Komentár k zákonnej úprave vysielania v čase volieb do Národnej rady Slovenskej republiky*. Rada pre vysielanie a retransmisiu. [online]. 2015, [cit. 4. 9. 2018]. Dostupné na: < <http://www.rvr.sk/sk/spravy/?aktualitaId=3007>>.